

Timișoara Airlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 23
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

A Kaukázus kapujában

A Krim-félsziget elfoglalásáért október 18-án megindult nagy harc Kertsch városa és kikötője elestével végződött. A félsziget e legtavolabbi, keleti kikötővárosát a tervszerűen végrehajtott hadműveletek során már a hadjárat első napjaiban elszakították vasúti összeköttetésétől, a kikötőjében behajózást megkísérlő, menekülő szovjet egységekre nap-nap után súlyos csapásokat mért a szövetséges légierő, a német és román csapatok pedig már november 13-án benyomultak Kertsch megerősített külső védelmi vonalába, illetve külvárosába.

Kertsch elfoglalása döntő csapás a feketetengeri szovjet hajózásra. A szovjet flotta legjelentősebb támaszpontját veszítette el benne, a szovjet uralom pedig a bezárt tengeren, melynek parvidékét legnagyobb mértékben az U. E. S. S. B. rítokolta, végleg megdőlt. Az a kétszázötven kilométeres parvidék, mely a kaukázusi oldalon még a Szovjet rendelkezésére áll, harcászati tekintetben már teljesen jelentéktelen a szovjet flotta számára. Ez a szétszórt hajóhad további ellenállással hiába kísérletezne.

Ami Szebasztopolt illeti, hadikikötője sárgaság állapotban van. A kikötő bejáratát a hajóroncsok valószínűleg temetője torlaszolja el. Német zuhanóbombázók itt éjjel-nappal erőteljesen támadják az ember- és hadianyagmaradványait menteni igyekvő szovjet seregeket, a kikötő rakpartjai, sályái, mólói, raktárházai, berakodó gépezetei romokban hevernek s a kőolajtartályok kigyulladására következtében sűrű, fekete füst gomolyog a város felett, melyet a szél az ostromló szövetséges seregek állásáig elcsodor. Szebasztopol mint tengeri támaszpont tehát nem jöhet már többé számításba.

Néhány kevésbé jelentős feketetengeri kikötő — mint Novorosszisk, Tuapsse, Batum, Poti, Anapa, — ugyan még a Szovjet kezén van, de ezek csak rakodóhelyek, védelmi lehetőségek hadihajóknak nem nyújthatnak. A Német Távírási Iroda mértékadó forrásból kapott értesülése szerint a német légierő hadműveletei már a Kaukázus kapuit döngetik. Bombázták Tamanszkaja városát. Tamanszkaja kis helység, de fekvésénél fogva hadászati jellegű és a Kertsch mögött visszavonuló szovjet csapatok első pihenőhelye. Bombatámadást intézett a német légierő Anapa kikötőváros (Kertsch és Novorosszisk között), valamint Tuapsse kikötője ellen is. (Novorosszisktól délkeletre). Anapa üdülőhely és tengeri kikötő. Rakpartja hatszázötven méter hosszú. A kikötő mellett repülőtere, pilótakikötője és ejtőernyős-iskolája is van. Közvetlenül fekszik a szovjet páncélos alakulatok egyik kaszárnyája, valamint egy vizirepülőgép-különménny támaszpontja. Tuapsse szintén fürdőhely és kikötő lakosainak száma kétszer akkora, mint Anapa városáé. Körülbelül harmincszer. Kikötői forgalma 1934-ben felmúlta tónna volt. Kiemelkedő ipara a kőolajfinomítás. A német légierő ezt a kikötőt, mely Kertsch-től légvonalban kétszáz kilométerre fekszik, erőteljesen támadja, a német felderítők pedig a Kaukázus szívéig hatolnak.

Az a kőolajvezeték, mely a Kaspitenger partjánál fekvő Machatsch-Kala petróleumvezeték összeköti a Fekete-tengerrel, Armawir-Worosilovszk vidékén kettévágta: a fővezeték Rosztov felé folytatódik, egy nyolcvanöt kilométer hosszúságú mellékága pedig Malkopon keresztül Tuapsse kikötőjébe vezet. Malkop és Tuapsse között a kőolajvezeték a német légierő több ízben erőteljesen bombázta és több ponton megszakította. Az egész Malkop-Krasznodar-körzetben, ahol elsőrendű kőolajlelőhelyek vannak, a német bombák súlyos csapást mértek a Szovjetre. Mint utjabban közlik, az abinszkajai és szlavjanszkajai petróleumkutak lángokban állnak.

A krimi félsziget elfoglalása ilyenképpen egyszerre kétös nagy csapás a Szovjet számára: feketetengeri hajóhad támaszpontok nélkül maradt s ugyanakkor megnyitott a szövetséges csapatok útja a Kaukázus felé. A feketetengeri szovjet flotta sorsa természetesen mindenképp megpecsételt. Legfeljebb a megadás, pusztulás vagy selemeg kikötőbe való befutás és ottani internálás között választhat. Törökország a montreuxi egyezmény értelmében a hadviselő államok flottája előtt lezárt a Dardanelleket és a Boszporust és egyáltalában nem mutatkozik hajlandónak kiengedni a feketetengeri szovjet hajóhad maradványait a Földközi-tengerre.

(—)

Német zuhanóbombázók megsemmisítő csapást mértek Szebasztopol védőműveire

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

Harci és zuhanóbombázó repülőgépek a Krim-félszigeten megsemmisítő csapásokat mértek Szebasztopol erődítési műveire és kikötőberendezéseire. A támadások alkalmával egy nagy szállítóhajót elsüllyesztettek, egy torpedórombolót és egy kereskedelmi hajót megrongáltak.

A Donecz-medencében az időjárási viszonyok és az utak javulásával tovább folytatták a hadműveleteket. Az ellenséget kiűzték a szívósan védelmezett harci állásokból. Az ıparvidéken további részeket szálltak meg. A váratlan támadások folytán számos indulásra készen álló tehervonat a németek kezébe került.

Német harci repülők északon a Kandalagsa-öböl-

tól nyugatra szovjet baraktáborot semmisítették meg. A német légierő éjszakai támadásai Moszkva, Szentpétervár és a Wologda-vidéken levő repülőterek ellen irányultak.

Német tengeralattjárók az Atlanti-óceán és a Jeges-tenger északi részeiben négy felfegyverzett kereskedelmi hajót süllyesztettek el összesen 21.000 tonna ırtartalommal. Elsüllyesztettek még egy ırhajót is.

Az Anglia körüli vizeken a legutóbbi éjszaka német repülők Lowestoftól keletre ellenséges hajókaravánok ellen intéztek támadásokat. Három nagyobb kereskedelmi hajót bombatámadatokkal súlyosan megrongáltak. Más német harci repülőgépek Anglia délkeleti és délnyugati partjainak kikötőberendezéseket bombáztak.

A feketetengeri szovjet hadi és kereskedelmi flotta óriási veresége

Berlinből jelenti a Rador: A német véderő főparancsnokságának hétfőn kiadott harctéri jelentését a következőkkel egészítették ki: Mint már jelentettük, a német és román csapatok elfoglalták Kertsch városát. Ezáltal a Krim-félsziget keleti része felszabadult az ellenség alól és a szövetséges csapatok jelentős hadászati sikert értek el.

A német és román csapatok ilyenformán a kaukázusi hegység lábánál állanak.

A bolsevisták hatalmas erődítési zónákat építettek ki a Krim-félszigeten. A Perikov—Armajansk övezetben ötven kilométeres mélységben, a Kertsch felé vezető szorosnál tíz kilométer mélységben és Kertsch körül is jelentős erődítések voltak. Ezekben az erődítésekben nagyszámu csapatot és hatalmas mennyiségű hadianyagot helyeztek el és olyan szovjet erőt vetettek harcba, amelyről azt hitték, hogy megállíthatja a

német és román csapatok harci lendületét. Amikor megállapították, hogy a német-román támadást nem tudják megállítani,

a szovjet csapatok hajókon akartak elmenekülni. A német légierő azonban kilenc szovjet hadihajót elsüllyesztett, másik huszonegy hadihajót pedig megrongált.

A német repülők ezenkívül a Fekete tengeri szovjet kereskedelmi flottának is rendkívül súlyos veszteségeket okoztak. Nem kevesebbet mint hatvan hajót süllyesztettek el összesen 235.000 tonna ırtartalommal és még kilenc hajót, amelyek tonnatartalmát nem ismerik. Más hatvankilenc hajót súlyosan megrongáltak. A szovjet kereskedelmi flotta megsemmisítése azzal a következménnyel járt, hogy a szovjet nem tudta más helyre szállítani csapatait és a Krim-félszigeten felhalmozott óriási mennyiségű hadianyagot.

Erőteljes finn támadások

Helsinkiből jelenti a Rador: Az NTI közli a finn hirszolgálati iroda közleményét, mely szerint a hangói frontszakaszon az ellenség erős tüzérégi tevékenységet folytat.

A finn tüzérégi és kikötőben elsüllyesztett egy hajót, Taechton állomását és repülőterét pedig felgyújtotta.

A karéliei szorosban mindkét részről folytatták a tüzérégi és gránátvető párbajt. A finnek több szovjet ellentállási fészket megsemmisítettek. A szoros nyugati részében járőrtevékenység volt. A swiri frontszakaszon a szovjet egyik támadási kísérletét megghiúsították. A Finn-öböl déli részében éjszaka több robbanást hallottak.

A kudarcot vallott szentpétervári kitérés után több szovjet parancsnokot agyonlőttek a bolsevisták

Berlinből jelenti a Rador: Katonai forrásból közlik, hogy a szentpétervári fronton az utóbbi időben elfogott szovjet katonák elmondották, hogy a bolsevisták november hetedikéig, a bolsevista forradalom évfordulójáig minden áron át akarták törni a német bekerítő gyűrőt. A terv megghiúsulása kiábrándítóan hatott a szovjet katonai biztosokra, akik a szovjet katonákat okolták ezért és éleshangu megróvásában részesítették őket. A legenyhébb vád az volt, hogy elárulták Lenin-t és az októberi forradalmat. A visszatért csapatok parancsnokai közül számosat agyonlőttek.

A KELETI TERÜLETEK ÚJASZERVEZÉSE

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes helyről köz-

lik, politikai körök hétfőn este a sajtó képviselői előtt kijelentették, hogy az elfoglalt keleti területek számára létesített új birodalmi minisztérium miniszterjének történelmi jelentősége van. Arról van szó, — mondották ezekben a politikai körökben, — hogy a minden képzeletet felülmúló romokon új élet alapjait rakják le, mert eme területek felszabadítása a belszovizmus alól most már befejezett tény. Az új minisztérium székhelye Berlin lesz. Illetékes berlini körök véleménye szerint Keleten újabb birodalmi bizottságok létesítése várható.

A romániai német népcsoport nemzeti szocialista párttagjainak ünnepélyes felvétele és eskütétele Mediason

Schmidt Andreas népcsoportvezető Németország és Románia szívélyes és őszinte együttműködését méltatta — Beszámoló a „Deutsche Mannschaft” szervezeteinek egyévi tevékenységéről

Bucurestiből jelenti a Rador: November 16-án, vasárnap került sor a romániai német népcsoport tizenhárom központjában a nemzeti szocialista párt új tagjainak felvételére és eskütételére, valamint november 9-ike megünneplésére.

A legjelentősebb ünnepség színhelye Medias volt, ahol tavaly a német népcsoport nemzeti szocialista pártja megalakult.

Az ország összes német csoportjai kiküldötteinek, valamint a párt több ezer tagjának jelenlétében a német népcsoport vezetője felavatta a „Deutsche Mannschaft” szervezetet nyolcvan lobogóját.

Killinger Manfréd báró, bucarestii német követet az ünnepségen Dittler követségi titkár képviselte.

Az ünnepség a népcsoport háborúban elesett tagjairól való kegyeletos megemlékezéssel kezdődött. Jekeli Hermann, a „Deutsche Mannschaft” szervezet főnöke jelentést tett a német népcsoport vezetőjének a szervezet alapításától eltelt egy év tevékenységéről, majd Schmidt Andreas, a német népcsoport vezetője emelkedett szólásra, aki, miután a német népcsoport

szerepéről beszélt, befejezésül a román állam és a német népcsoport kapcsolatairól szövegezt, azokról a kapcsolatokról, melyek Németország és Románia közös érdekeit szolgálják.

A népcsoport vezetője hangoztatta, hogy ez a tény Antonescu Ion marsall, államvezetőnek köszönhető, aki révén

a román nép biztos jövő felé halad.

A román nép nem lehet eléggé hálás neki, — mondotta Schmidt Andreas, — hogy Németországgal szívélyes és őszinte kapcsolatokat teremtett, amiben elsősorban ő maga ad példát.

Ez biztosítja számára nemcsak a román nép hálóját, de a mi hálánkat is, — mondotta a német népcsoport vezetője, — s ezt a tényt bizonyítják katonáink, akik román bajtársikkal együtt életüket áldozták a csatamezőkön.

Az ünnepség végén a „Deutsche Mannschaft” szervezet tagjai fáklásmenetben vonultak el a német népcsoport főnöke előtt.

Roosevelt kihirdette a háborús törvényt

Washingtonból jelenti a Rador: Az NTH közli, hogy Roosevelt kihirdette azt a törvényt, amelynek alapján elrendelik az Egyesült Államok kereskedelmi hajóinak felfegyverzését és ugyanakkor megengedik, hogy ezek a hajók behatoljanak a háborús tengerei vízterébe és felhúzódnak a hadiállapotban levő országok kikötőibe.

Washingtonból jelenti a Rador azt is, hogy a

Stefani-iroda értesülése szerint Roosevelt újabb hitel megszavazását kérte a kongresszustól az amerikai haderő számára. Ez a hitel hat milliárd 687 millió dollárt tesz ki, amely összeg felét ágyuk gyártására fordítják. Az amerikai elnök ugyanakkor még 308 millió dollár hitel engedélyezését kérte a haditengerészet számára. Ebből az összegből 120 millió dollárt a kereskedelmi hajók felfegyverzésére költenek.

A nemzetközi jogrend megsértése

Roosevelt tehát folytatja a háborús előkészületeket és nem veszi figyelembe az elszigetelődéspártiak vádjait. Ezek a körök — a Rador newyorki jelentése szerint — továbbra is azzal vádolják az amerikai elnököt, hogy megsérti a legegyszerűbb nemzetközi jogokat. Utalnak az Egyesült Államok flottájának az Atlanti-óceánon tanúsított támadó magatartására, mert az amerikai flotta offenzív módon részt vesz a háboru-

ban, azokkal a brit hajókkal, amelyeket kísér.

AZ ÁLLAM RÁTESZI A KEZÉT A SZTRÁJKOLÓ ÜZEMEKRE

A Rador newyorki jelentése szerint Conally demokrata szenátor törvényjavaslatot terjesztett be, amely felhatalmazza az Egyesült Államok elnökét arra, hogy elrendelhesse azon gyáraknak az állam által való átvételét, amelyekben sztrájk fenyegeti a termelés zavartalan menetét.

Az egészséges alvás fölött az álom öcködik

Az álomkutatások meglepő eredményei

„Ma éjjel megint bolond álomom volt” — mesélte egy reggel a férj a feleségének. A férj az egyik svájci villamosvasutnál villamosvezető volt. „Éjjel már elmúlt — mondotta — amikor a szomszédos nagy saroképület hirtelen lángba borult. Első gondolatom a tűzoltóság volt. De nem szálltam le kosárral, hogy a tűzoltókért telefonáljak, pedig ott volt előttem a telefonautomata, hanem teljes erőmmel vertem a csengőt. A tűzoltóság azonban nem jött, hiába csengettem szakadatlanul. A ház már egészen lángokban állott és a lángnyelvek az utca másik oldalára is kezdtek átcsapdosni. Egészen kimerültem a tehetetlen csengetéstől, amikor hála az égnek megszólalt az ébresztőóráim. Egészen fellelkeszttem, mikor láttam, hogy már fényes nappal van és a Nap besüt az abakom” fejezte be szavait a férj.

Az asszony fejcsóválva mérgelődik: „Mi mindent össze nem álmodik az ember! De te nem szoktál ilyen bolondokat álmodni! Ki tudja, nincs-e ennek a szokatlan álomnak valami jelentősége? Majd megkérdem a szomszédasszonyt, neki van álmoskönyve.”

Ugyan ki ne álmodott volna ilyesmit? Az egyik azonban csak nevet rajta és hamarosan el is felejt az egészet, a másik kissé megijesztgeti vele babonás nagynénikéjét, de többet azután nem törődik már a dolggal, a harmadik esetleg fellapozza az álmoskönyvet, hogy nem vár-e rá hirtelen örökség, de talán olyan is akad, aki sürgősen felkeres egy pszichoanalitikust, hogy tudatalatti Énje mélységeiről olyan szakzerű magyarázatot kapjon, amelytől az alvástól is végleg elmegy a kelve.

TUDOMÁNYOS ÁLOMMAGYARAZAT

A modern lélektan hosszú ideig nem tudott mit kezdeni az álommal. Az álom sokáig kizárólag Freud és követői szabad vadászterülete volt. Valamiképpen

mindig az ösztönéletbe torkoló álomszimbólumokból összeállított hosszú táblázatok, ezek voltak a pszichoanalitikusok álommagyarázatának összes eredményei. Mintha a tudata alatt senkinek sem lenne egyéb gondolja, csak hogy erotikus problémákkal foglalkozzék és mintha a tudatalatti Én csakis az álomra várna, hogy az agyat gatlásaival elárasztja.

A kísérleti lélektan azonban az álom okának és értelmének ezzel a különös magyarázatával nem elégedett meg. Az álom mesterséges felidézése és ilyenformában leegyszerűsített körülmények között való vizsgálat útján a norvég Vold-nak végre sikerült a lélek éjszakai életéről fellebenteni a fátylat: az álomnak tulajdonképpen az a rendeltetése, hogy lehetővé tegye az egészséges alvást.

AZ ALVÁSBAN NEM VESZ MINDEN ÉRZÉK RÉSZT

Aki lefekvés előtt még olvasni szokott, megfigyelhette, hogy az álombamerülést megelőző jellegzetes fáradtság először a szem izmain jelentkezik. A szem-

FORDITÁST

román és magyar nyelven, okmányokat, iradalmi és szakműveket

VÁLLALOK

Címeiket a timisoarai kiadóba kérek

Visszacsalási kölcsönt jegyezni:

kötelesség!

pillák hirtelen nehezek lesznek, a betük kettőzve látszanak és a szemhéj széleit száraznak érzi az ember. Talán egyszer még megdörzsöli szemét, hogy könnymirigyét a szemgolyó benedvesítésére készítse, könyvét azonban már nem tartja sokáig kezében, a messzeségből még hall talán egy autótülkődést — a fül éberebb ugyanis a szemnél — azután már Morfeusz karjaiba szenderül.

A fül, mely az érzékek közül utolsónak alszik el, reggel is a legéberebb. Sőt vannak olyan „éberem” alvó emberek, akiknek füle mindenkor kész a leggyengébb hangok felfogására is. Nos, éppen itt válik az, álom szükségessé. Az álom azokat az ingereket, melyek különben az alvást megzavarhatnák, képekké dolgozza fel, megnyugtatja az idegrendszert és ezzel elhallgattatja az érzékeket. Az emlékezet tárházából az agy tudatalatti segítségével olyan történessorozatot állít össze, amelyben azok a zörejek és fénybenyomások, amelyek a fülön és szemén keresztül különben ébredésre ingerelnének, valamilyen módon hihető szerepet kapjanak.

A LOGIKUS ÁLOM

A villamoskoocsivező tehát valójában nem amodott „bolondokat”. Az ablakon besütő Nap és a berregő ébresztőóra szemét és fülét erősen ingerelte, mire egy gyorsan fellépő álom próbálta meg a felébredés kellemetlenségétől megmenteni. Az óra csengetését a villamos megszokott csilingelésére, a napsugarat éjjeli tüzvészre változtatta és a két részletet ügyesen egységbe kapcsolta. Ha a Nap nem sütött és az óra nem csengett volna macacsul, a villamosvezető is tovább élvezhette volna az igazak álmát.

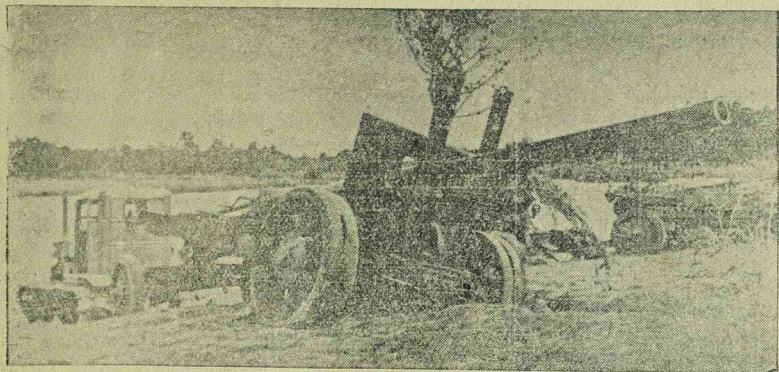
Erre az egyszerű, de meggyőző magyarázatra a tudomány kísérleti uton jutott el. Ahelyett, hogy mint régebben szokás volt, az álomból próbált volna visszakövetkeztetni és az ezerféle lehetséges előidéző ok közül sokszor önkényesen válogatni, megfigyelte, hogy a különböző mesterségesen felidézett, tehát pontosan ismert ingerek milyen álmokat váltottak ki. Így például az alvó ablakának kövecskével való dobálása pisztolylövésekké, a zseblámpa fel-felvillanó fénye viharra változott. A lélekzetvétel akadályozása kellemetlen lidérenyomásszerű álmokat váltott ki, az a kísérleti személy pedig, akinek lábáról alvás közben lehúzták a takarót, azt álmodta, hogy hideg folyóban gázol. Az ingerek és az álmok nagyrésze közötti szoros összefüggés ezen az uton kétségbevonhatatlan igazolás nyert. (Láma).

Horvát újságírók látogatása Brassóban

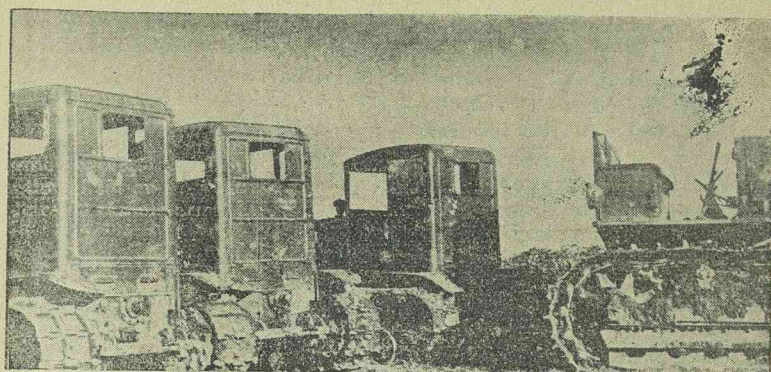
Brasovból jelenti: A romániai körutón levő horvát újságírók ellátogattak Brassov városába, ahova a propagandaminisztériumi sajtótanácsos, Cernatescu dr. kíséretében érkeztek. A horvát újságírók megtekintették a város intézményeit, nevezetesebb épületeit és templomait. Melegen érdeklődtek a közművelődési és történelmi emlékek iránt, a Sf. Nicolae-templom irattárában hosszabb időt töltöttek és érdeklődéssel hallgatták Sassu C. dr. magyarázatát. Ezután a horvát újságírók ellátogattak Branra, megtekintették a királyi kastélyt is, ahol egy órát töltöttek, felkerestek néhány iskolát és mintagazdaságot és mindenütt a legmelegebb elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. Brasov látogatásuk után a horvát újságírók Fagarasra utaztak.

Newyork kiűritésének terveit előkészítik

Az „United Press” jelentése szerint Lehmann Newyork állam kormányzójának elnöklété alatt a kiűrités tervét kiadta, hogy dolgozza ki Newyork város kiűritésének terveit.

A menekülő bolsevisták egyik ágyuja elakadt a mocsárban

A németek elől menekülő szovjet csapatok által elhagyott vontató gépek

Egyesítették a katonai és polgári ellátás ügyét

A közellátási minisztertanács foglalkozott Bucuresti ellátásával — Antonescu tábornagy utasítására munkatáborba utaltak két szabotáló pékmestert

Bucurestiből jelenti a Rador: November 17-én, nétfőn Antonescu Ion tábornagy-államvezető elnöke alatt közellátási minisztertanács volt. Az ülésen megjelent Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes, Popescu David tábornok, belügyi és Marinescu Ion nemzetgazdasági miniszter, Pantazi tábornok nemzetvédelmi államtitkár, Motreanu Rodrig tábornok, Bucuresti főpolgármestere, Constantiu tábornok, a hadfelszerelési államtitkár vezértitkára, Badeanu tábornok és Sireteanu ezredes, a hadsereg élelmezési és felszerelési igazgatóságának vezetője.

A közellátási tanács megállapította, hogy a kenyérellátást illetően, bár Bucurestiben elegendő buza- és lisztkészlet áll rendelkezésre és a kenyérelőállítás is normális volt, november 16-án és 17-én egyes kisebb péküzemek nem készítettek kenyeret, sőt nem voltak hajlandók áruba bocsátani azokat a kenyérmennyiségeket, amelyeket a főváros vezetőségének utasítására, a nagy kenyérgyárak bocsátottak az előbbiek rendelkezésére.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető intézkedett, hogy két pékmestert, akiket a fentiekben bűnösnek találtak, szállítsák munkatáborba.

Megállapította még a közellátási tanács, hogy november 16-án a fővárosi szervekben és a nemzeti szövetkezeti intézetben keresztül három vagon kukoricaisztet adtak el, noha a szokásos mennyiség sohasem haladta meg az egy vagon. Az államvezető bejelentette, hogy biztosítja Bucuresti lakosságának és különösen a munkásság kenyér- és liszt szükségletét és így

nincsen szükség arra, hogy a szokványos fogyasztáson túlmenő bevásárlásokat eszközöljenek.

mert ezzel megzavarják az ellátás menetét.

A faellátás ügyében intézkedés történt, hogy az érdekelt megyei prefektusok szervezzenek szállítóosz-

lopokat a tüzfának az erdőből történő elszállítására. Ezen az uton elérhetővé válik majd, hogy

naponta négyszáz vagon tüzelőfa érkezék Bucurestibe. Határozatot hoztak arra vonatkozóan is, hogy a nagy erdőipari vállalatok naponta hatvan vagon tüzfát küldjenek a fővárosba, amelyet a kisközségek szükségletének fedezésére a kisebb kereskedők között osztanak ki.

A mennyiség kiutalása a szükséglethez és a rendelkezésre álló mennyiséghez mérten, a népszámlálási bizonyítvány alapján megy végbe.

A közellátási minisztertanács felhívja a főváros lakosságának figyelmét, hogy az ország háborút visel, aminek következtében a vasúti szállítások javarésze a katonaság részére történik, azonkívül néhány nap óta hirtelen hűdegre fordult időjárás megakadályozta a normális ellátást. Mindezek következtében mindenki kötelessége megérteni a jelenlegi körülményeket.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető még márciusban intézkedett a kisközségek, valamint a tisztviselők téli tüzelőfeszükségletének fedezésére, de az utóbbi napok kereslete azt bizonyította, hogy a beszerzés terhének viselését az érdekelték a kormánytól várták,

anélkül, hogy tekintetbe vennék a katonai ellátást és a gazdasági körülményeket.

Annak érdekében, hogy a polgári és katonai ellátás rendje egységes és egyöntetű legyen, Antonescu Ion tábornagy-államvezető elhatározta, hogy az ország ellátását a hadsereg veszi át, elfogadta Negel Dumitru közellátási államtitkár lemondását, megszüntette a nemzetgazdasági minisztérium mellett működő közellátási államtitkárságot és a katonai és polgári ellátási államtitkárság vezetőjének Constantin tábornokot nevezte ki.

szonót percig tartott. Ezután Kurusu nagykövetet, Hull külügyminiszter jelenlétében, Roosevelt elnök fogadta.

Newyorkból jelenti az NTI: A „Newyork Sun” című lap washingtoni tudósítójának cikke szerint a most folyó amerikai—japán tárgyalások eléggé világos légkörben folynak, úgyhogy

kevés optimizmust lehet táplálni arra vonatkozóan, hogy a megbeszélések kedvező eredménnyel járnak.

Az Egyesült Államok és Anglia biztosította Csangkajseket, hogy Japánnal nem köt megállapodást anélkül, hogy ne tartaná szem előtt Kína érdekeit.

Tokióból jelenti az NTI: A japán kormány szóvivője kijelentette,

nem lehet tudni, mennyi ideig marad Washingtonban Kurusu rendkívüli követ.

Ottartózkodása a szükséghez mérten változhatik. Megjegyezte a kormány szóvivője, hogy Tojo miniszterelnöknek a parlament hétfői ülésén elmondott beszédében foglalt három pontja képezi az ország külpolitikai alapját.

Sanghajból jelenti a Stefani-iroda: A sanghaji amerikai konzulátus közölte, hogy november hónap végén két nagy amerikai óceánjáró gőzös érkezik Sanghajba, hogy hazaszállítsa az ott élő amerikai alattvalókat.

Kivégezték Döring német őrnagy gyilkosát

Bucurestiből jelenti a Rador: November 14-én délután háromnegyedhárom órakor golyó által kivégezték Sarandos Dimitriet, Döring német őrnagy gyilkosát. Sarandosot a hadbírószak 2054/1941. számú döntésével ítélte halálra. A kivégzést a szolgálatos ügyész jelenlétében egy csendőrszakasz hajtotta végre. Sarandos halálát a törvényszéki orvos állapította meg.

Brazília védekező háborúra gondol

Rio de Janeiróból jelenti a Stefani-iroda: Monteiro Coes tábornok, a brazil hadsereg vezérkari főnöke az argentin hadügyminiszter által részére ajánlódott diszkard átnyújtása alkalmával beszédet mondott.

Fangoztatta a brazil tábornok, hogy a hadsereg kiképzésénél és felszerelésénél kizárólag védekező háboru lehetőségét tartják szem előtt. (Rador).

Az amerikai asszonyok tüntettek Rooseveltné és a háboru ellen

Rooseveltné asszony, mint Newyorkból jelentik, legutóbb Csikágóban propagandaelőadást tartott. A csikágói asszonyok ezt az alkalmat használták fel arra, hogy a háboru ellen parázs tüntetést rendezzenek. Roosevelt asszony alig tudott a tüntető asszonyok tömegén átvergődni, akik hatalmas ilyen feliratu táblákkal álltak el az elnök feleségének útját: „Nem hagyjuk, hogy az angolok továbbra is orunknál fogva vezessenek”. „Nem akarjuk fiainkat halomra gyilkoltatni”. „A mi lobogókon csillagok vannak, nem pedig sarló és kalapács”.

Rooseveltné asszony csikágói előadásáért nem kevesebb, mint ezer dollár tiszteletdíjat kapott (MN.)

Kurusu japán nagykövet Roosevelttal elnökkel és Hull külügyminiszterrel tárgyal

Washingtonból jelenti az NTI: Roosevelt elnök, Nomura washingtoni japán nagykövet és Kurusu rendkívüli követ hétfői megbeszélései két óra és tíz percet tartottak.

A megbeszélések után Hull külügyminiszter a saját munkatársai előtt kijelentette, hogy egyelőre csupán a kapcsolatok felvételére és a kérdések általános megvizsgálására szorítkoztak.

Arra a kérdésre, hogy Kurusu a japán miniszterelnök felhívását hozta volna magával, Hull külügyminiszter megjegyezte, hogy az Egyesült Államok kormánya

még nem tanulmányozta Tojo japán miniszterelnöknek a parlament előtt elmondott beszédét. Végül kijelentette, hogy

az amerikai—japán tárgyalások eredményét illetően inkább derülő, mint borulató.

KURUSU JAPAN KÜLÖNMEGBIZOTT ROOSEVELT ELNÖKKEL TÁRGYALT

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere hétfőn kihallgatáson fogadta Kurusu nagykövetet, a japán kormány rendkívüli megbízottját. A kihallgatás hu-

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Holnap a szezon legizgalmasabb filmbemutatója!
Az utóbbi évek legszenzációsabb és legérdekesebb gangster filmje!

Loptam egy milliót!

Főszerepekben George Raft, Claire Trevor, Dick Foran

MA utó járja 5, 7-15 és 9:30-kor

Rothschild-ok

Karl Kuthmann
Gisela Uhlen
Herbert Hübner

Műsoron kívül a legújabb ONC és UFA hábo us h radók

— Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közleménye. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság felhívja mindazokat a zsidókat, akik orvosi kezelés veggett tartózkodnak Aradon, illetve a munkakülönítmény orvosi vizsgálatra az aradi hadkiegészítő parancsnoksághoz küldött, stb. és akik a zsidók katonai szolgálatáról szóló törvény tizenötödik szakasza értelmében még nem állottak orvosi bizottság elé, hogy helyzetük tisztázása érdekében személyesen jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokságnál. Egyetlen zsidó sem tartozik az aradi hadkiegészítő parancsnoksághoz tudta és láttamozása nélkül, azzal az indoklással, hogy jelentkezett és halasztást kapott. Minden olyan zsidó, akinek katonai könyvében nincsen benne a felmentési vagy szabadságolási láttamozás, köteles azonnal jelentkezni. Akiket így találunk, katonai kísérettel az illető munkakülönítményhez küldik anélkül, hogy a hadkiegészítő parancsnoksághoz átvinnék őket.

— Volt aradi sportember halála. Valérián László, az AAC atlétikai szakosztályának volt bajnoka és ismert futballista, Budapesten meghalt. Aradi isme-

— Adóvallomást kell adniok a volt zsidó házak bérletének. Az aradi pénzügyigazgatóság közli az érdekeltekkel, hogy a volt zsidó házak bérletének, tehát a bérletké vált volt háztulajdonosoknak is december 1-ig adóvallomást kell beadniok az illetékes kerületi adóellenőrséghez az általuk bérelt lakásról vagy más bérleményről. Ugyancsak közli a pénzügyigazgatóság, hogy a volt háztulajdonos kérvényben kérheti a pénzügyigazgatóságtól a kisajátított ház adójának elengedését.

— Orvosi hír. Dr. Costa Romulus, szülész és nőgyógyász ismét rendel Aradon, Bulevardul Dragalina 12. Telefon 21-12.

— Ellenforradalmi tevékenység miatt öt egyént halálra ítélték Moszkvában. Bosztonból jelenté az NTI: A Mackay rádióállomás közölte, hogy a moszkvai haditörvényszék az egyik gyár öt tisztviselőjét ellenforradalmi tartalmú röpiratok terjesztése miatt halálra ítélték. Az öt halálraírtél közül kettő mérnök, kettő műszaki tisztviselő és egy gazdasági szakértő.

— Orvosi hír. Petrișor Viorel dr. belgyógyász szakorvos naponta d. e. 8—10.30 és d. u. 3—5 óra között ismét rendel. Arad, Bulv. Carol 14. (Szemben a Munkakamarával.) Telefon: 23-85.

Közeledik az első osztály huzása! Vásároljon egy szerencsés sorsjegyet a Goldschmidt Bankban

— Halálozás. Talpai Józsefné szül. Horváth Etelka életének ötvenhetedik évében Aradon elhunyt. Temetése november 19-én, szerdán délután három órakor lesz a felső-temető halottasházából.

— Litvinov megkerült. Amszterdamból jelenté az NTI: A Reuter ügynökségnek Teheránból érkezett híradása közli, hogy Litvinov és Sir Walter Monckton kíséretükkel együtt Pahlavibe érkeztek, miután előzőleg a Bakából érkezett hajó fedélzetén átkeltek a Kaspitengeren. A híradás hozzátesszi, hogy rövid idő múlva tovább folytatják útjukat.

— Ideálisabb araszépitő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arccrém, esteli és nappali használatra. Egy téglai ára 60 lei, GENIUS-puder egy doboz ára 30 lei, GENIUS-szappan 60 lei. FÖLDES-GYÓGY-SZERTÁR, ARAD.

— Aradi zsidók jelentkezése. Az aradi rendőrkészvura állambiztonsági hivatala (8-as számú szoba) felhívja az alábbi zsidókat, hogy bizonyos parancsok átvétele végett jelentkezzenek: Adler László („Barzava” cég), Bornstein Endre („Vuican” építőanyagraktár), Bornstein Ernő, „Vuican” építőanyagraktár), Bakács István, „Mercur” cég), Czeital Lajos („Industria Lemnelui”), Drattler Herman („Mobiltex”), Epstein József (Import-Export col. M. N. Burduja), Friedmann Dávid („Era Tricotaje”), Farkas József (Tamas-pékület), Feinkuchen Manó (Celuloiz gyár), Farkas Imre („Sanitaria”), Gross Béla (textilkereskedő), Gartner Lajos (Caracioni-cég), Hirsch Izák (Bodor-cég), Hochmann Béla, „Galvani” cég), Hochmann Mihály (özv. Hochmann Zseni-cég), Holtzer László („Tricolana” cég), Jelinek Béla (Comert de lemne-cég), Kun István (Foto-Optic-cég), Kárpáti József (Fabrica de sabloane), Leonicker Tibor (City-drogueria), Lányi György (Igiena-cég), LuttvákJózsef (Argumania Import), Ney István (Ney István-cég), Rozenfeld Dezső („Manon” cég), Seidner Ernő (Articole chimice), Schiffert Ábrahám (szőrműszlet), Steinberg Aenő (Industria celuloiz), Wiesel József („Mobiltex” cég), Weisz Jenő (fakereskedő). A felsoroltak jelentkezése déli tíz óráig és egy óra, illetve délután hat és hét óra között történik.

Hetvenöt aradi magyar gyermek örömnünnepe

Bensőséges ünnep volt az aradi római katolikus magyar elemi fiúiskolában, amely jelenleg a zárdai leányiskolában működik. Tanítók a tornateremben gyűjtötték össze az iskola növendékeit, abból az alkalomból, hogy hetvenöt szegény gyermeket ingyen ruhaneműekkel láttak el. A nagyszabású felruházási akciót, amely egyébként minden évben megismétlődik a tél beköszöntekor, Németh Kálmán elemi iskolai igazgató és a tanítók, valamint a tanítónők indították a szülők körében és a hetekig tartott önfeláldozó munka gyönyörű eredménnyel végződött. A szülők olyan hatalmas mennyiségű ruhaanyagot, fehérneműket, cipőt stb. gyűjtöttek össze, hogy abból az intézet valamennyi szegénysorsu tanulóját elláthatták a szükségesekkel.

„A legnagyobb öröm másnak örömet szerezni” — mondotta Németh Kálmán igazgató, amikor az egybegyűlt gyermekcseregnek kiosztották a finom, meleg ruhadarabokat, majd ismertette a felruházási akciót és köszönetet mondott az összes adakozóknak, valamint a szülőknek, akik felkarolták és sikerre vitték ezt a nemes munkát. Az igazgató szavai szerint mindezért tulajdonképpen nem is járna köszönet, hiszen mindez kötelesség.

Az igazgató megható szavai után a gyermekek különböző verseket szavaltak és Siebig László tanító-karnagy vezetésével énekkari számokat adtak

elő. Kedvesek voltak az apróságok, amint Grunás Károlynak, az aradi SGA sportegyesület volt szájharmonika oktatójának és a tornászok sok sikert aratott szájharmonika együttese megszervezőjének vezetésével különböző dalokat adtak elő. A többszólamu szájharmonika-zenekar nagy sikert aratott.

Ezután került sor a gyermekek uzonnáztatására. A különböző növendékek szüleinek jóvoltából minden fiúcska haboskávét és kalácsot kapott.

Uzsonna után Németh Kálmán igazgató, Lukhaup Mária, Halmay Lajosné, Pintér Ilona és Kiss Katalin tanítónők és Siebig László tanító, akik mindannyian köszönetet értemelnek az akció sikeréért, kiosztották a gyermekeknek a ruhaneműket. Az iskola hetvenöt szegénysorsu növendéke kapott vadonatúj kabátot, nadrágot, fehérneműt, kinek mire volt szüksége. Kiosztották összesen 48 nadrágot, 43 kabátot, 42 inget. Ezenkívül rövidesen 55 fiúcska kap új cipőt, ennyi lábba van munkában, ugyancsak a felruházási akció eredményeként.

Megható jelenetek játszódtak le a ruha kiosztása közben. Sok apróság azonnal öltözködni kezdett, hogy leveghesse régi gunyáját és az újat ölthesse magára. Mások boldogságtól ragyogó arccal szorították magukhoz a tél hidege ellen meletet biztosító ruhadarabokat. A ruhakiosztás az iskola növendékeinek örömnünnepe volt. (—y.)

— Birságot fizetnek, akik nem helyezték letétbe a zsidó alkalmazottak pihenőszabadságának pénzbeli megváltását. Az aradi betegsegélyző pénztár közleménye szerint az október 2-án megjelent 223. számú hivatalos lapban közzétett 864. számú rendeletörvény értelmében, amely háborus időre a munkavégzést szabályozza, a munkaszüneti törvények 49. és 89. szakaszai által kimondott pihenőszabadságokat felfüggesztették. A munkaadók azonban kötelesek magántisztviselőiknek és munkásaiknak megfizetni a 49. szakaszban megállapított járulékot, arra a szabadsági időre, amely a fenti törvény szerint jár az alkalmazottaknak. A zsidó alkalmazottaknak járó ilyen szabadságmegváltás összegét a munkaadónak minden évben legkésőbb november elsejéig kell a betegsegélyzőnél befizetnie, a munkügyi államtisztvisárság részére. Az ezévi befizetési határidő tehát lejárt és aki november 1-ig ezt az összeget nem helyezte letétbe a betegsegélyző pénztárnál, az birságot fizet. rósei körében a halálhír őszinte részvétet keltett.

— Orvosi hír. Radu Ioan dr. főorvos, fül-, orr- és gégespecialista, rendelőjét mekezdte Aradon, Str. Tudor Vladimirescu 3. sz. alatt Telefon: 20-67.

Ostland birodalmi biztosság az elfoglalt keleti területeken

Berlinből jelenté a Rador: Hitler vezér elrendelte, hogy a német csapatok által elfoglalt keleti területeken, ahol megszüntek a harcok, polgári közigazgatást léptessenek életbe. Ennek a polgári közigazgatásnak az a feladata, hogy helyreállítsa és fentartsa a rendet és a közéletet. A polgári közigazgatást német birodalmi miniszteriumnak rendelte alá. Az elfoglalt keleti területi birodalmi miniszterévé Rosenbergr Alfrédet nevezte ki, míg helyettes Mayer Alfréd lett. Elsősorban Lettországban, Litvániában és Fehérrutheniában létesítenek polgári közigazgatást. Ezek a területek együttesen az Ostland birodalmi biztosságot alkotják. Ostland birodalmi biztosa Lohse Henrik ett, míg Ukrajna birodalmi biztosa Koch Erichet nevezték ki.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64
Előadások 3.5, 7.30 és 9.30-kor

MA!
A vig csavargók
A 16-z. repben:
Rudy Gödden
Carola Höhn
Carsta Löck

Legújabb O. N. G. és UFA-híradók a legu'olsó háborus eseményekéi

— Aradi rendőrségi hírek. Germán Erzsébet hu-neccara asszony jelentést tett az aradi rendőrségen, hogy Aradon ellopták 30.000 leit érő arany karóráját. — Spitz Gyula aradi lakásfosztogatót Reichardtne nevű társával együtt a rendőrség átkísérte az ügyészhez. — Weinberger József Goga-utca 5. szám alatti lakostól ellopták télikabátját. — Popescu Viktoria V. Babeș-utca 3. szám alatti lakásában betörtő járc és több ezer lei értékű holmit lopott. — Tirea Nicolae aradi gazdálkodó Aurel Vlaicu-ut 5—7. szám alatti lakásának padlásáról Coita Gabriella salaji asszony nagymennyiségű hagymát lopott.

Tekespori

A PRIETENI JUTOTT A KUPADÖNTŐBE

A Prieteni-kupa augusztusban megszakadt küzdelmeit — mint már megirtuk — az alapító egyesület most folytatja és vasárnap már szembekerült a kupában még veretlen két egyesület, a Prieteni és a Macelari, hogy a döntőbejutás kérdését elintézzék. Az ide aradi városbajnok ezáltal is pompás formát játszott és könnyedén győzött az elfogódottan játszó Macelari ellen. A mérkőzés eredménye a következő volt:

Prieteni—Macelari 230:188. A bajnokcsapat még mindig tartja nagyszerű játékstílusát és minden menetben hat állításon túl játszva 60, 57, 60, 53-as részeredményeivel biztosan győzött, az idegesen játszó, bizonytalanlankodó és 57, 44, 44, 43-as meneteket előző husiparosok ellen. A Prieteni tehát a döntőbe került, míg a Macelari jövő vasárnap az Infratirea ellen küzd a továbbjutásért.

A Macelari egyéni versenyek nagy érdeklődés mellett folyt le és az értékes díjakért nagy küzdelem fejlődött ki, mely végül is a következő sorrendet alakította ki: 1. Drecean (Priet) 23 fa, 2. Sárközi (Macelari) 18 fa, 3. Kapitány (e. k.) 18 fa, 4. Orbán (Priet) 18 fa, 5. Miloszáv (Priet) 18 fa, 6. Spravil (Macelari) 18 fa.

A Prieteni kupaküzdelem vasárnap folytatódik és zárul le. A továbbiakban Crișana C. F. R.—Fortuna, Infratirea—Macelari mérkőzések következnek, majd a két mérkőzés győztese kerülnek össze az elődöntőbe. Az elődöntő győztese — amennyiben még nem került volna össze a mérkőzések során — a döntőbe került Prietennel mér össze erejét. A döntő győztese védője lesz a kupának, az új kiírásig. Eddig az a tétlák kétszer egymásután védtek a kupát és ez volt a kupa harmadik kiírása.

Újvevőes gyógyszertárak

Szerdán, november 19-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Danciu (a nagy kórházzal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moisés-Nicoara-utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok) és Bernáth (a vasuti állomással szemben).

Mczi

Szerdán a mozik műsora Aradon a következő: Forum: A Rot hildok (német film). Corso: A vig csavargók (német film).

KÖZGAZDASÁG

MEGJELENT

Magyar Népszó

1942

TIMIȘOARA I.

Bulevardul Regina Maria 8 alatt rendelhetik meg.

Viszonylatok a Magyar Népközség megyei szervezetei után, vagy közvetlenül a Timisoara i tagozat központ iradójában

Kimutatást készítenek a zsidó egészségügyi intézményekről

A közelmúltban megjelent törvényrendelet — mint ismeretes — kimondotta, hogy a nemzeti romanosítási központ utján állami tulajdonba átvethetők a zsidó kézben levő kórházak és egészségügyi intézmények. Ezzel kapcsolatban a romanosítási központ a pénzügyminiszteriumhoz fordult, amely most utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy tekintet nélkül jogi helyzetükre, készítsenek kimutatást a körzetükbe tartozó zsidó egészségügyi intézményekről és sürgősen juttassák el a ro-

mánosítási, telepítési és államvagyon leltározási államtitkársághoz.

A zsidó ingatlanokra vonatkozó másik pénzügyminiszteri körrendelet utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy bocsságnak ki másolatokat a zsidó ingatlanok anyakönyvi lapjainak nyers bevételéről. Hangsúlyozta a körrendelet, hogy a másolatok kibocsátásakor előforduló késedelmek befolyásolják a nemzeti romanosítási központ bizottsága előtt folyó ügyeket.

Anglia a dollárimportizmus jármában

A London és Washington között fennálló kereskedelmi politikai ellentétet melyek okaira es varnato fejlemenyekre rendkivul erkeke megvugagitason derit tenty a londoni „Economist” kiadojanak, Geoffrey Crowther-nek a newyorki „Foreign Affairs”-ben „Anglo-American Pitalis” cimem megjelent tanulmánya, mely azt a jellemzo feladatot tuzte ki celul, hogy megmagyarazza, miert nem engedhet Nagybritannia Washington kereskedelemi politikai követeléseinek. Crowther

Anglia kényszerhelyzetének alapvető okát az állandó dollárhiányban jelöli meg,

mely már a háború kitörése előtt is éreztette hatását és ebben az összefüggésben megemlíti, hogy Anglia kereskedelmi mérlegének Amerikával szemben fennálló passzivitását a háború előtt is csak tökéletesen eladásával tudta kiegyenlíteni. A háború után a font helyzete előreláthatóan tovább gyengül, „A font leértékelése egyik oldalon sem mutatkozik kívánatosnak, London tehát továbbra is kénytelen lesz a devizagazdálkodás kényszerrendszabályai mellett kitartani, még pedig elsősorban a dollárvalutájú országokkal szemben. Lehetséges, hogy Anglia a háború után más-nemű valutákban bőséges készletekkel fog rendelkezni, dollárral azonban bizonyosan nem.

Ennek a fenyegető dollárhiánynak enyhítése Crowther szerint csak akkor lehetséges, ha az Egyesült Államok 1. tovább is folytatja aranyvásárlásait, 2. az angol áruk iránt élénk keresletet fog tanúsítani, 3. a bérlet- és kölcsöntörvény alapján történő szállí-

tásokkal kapcsolatban lemond a túlzott ellenérték-követelésekről és 4. kiépití az Angliába irányuló amerikai idegenforgalmat. Az ezek az intézkedések még mindig nem lehetnek elégségesek.

Crowther végül élesen szembefordul az Egyesült Államoknak az ottawai elsőbbségi rendszer kereteibe való elismerése Nagybritannia és a dominiumok dollárhiányát csak még jobban fokozná. A dominiumok fontköveteléseit az angol polgárság erősebb megadóztatásával vagy bankhitelek utján Anglia mindenkor fedezhetné, Washington dollárköveteléseinek fedezésére azonban ez az út nem alkalmas.

Hasonló érdeklentétek az angol birodalom keretein kívül álló piacok kérdésében is fennállanak.

Anglia azonban nem üzhet más kereskedelmi politikát, mint amilyet eddig üzött, mert kivételről a léte, nem pedig, mint az Egyesült Államok esetében, csak a prosperitás függ. Nagybritannia külkereskedelmi mérlegében a behozatali oldal mutatja a nagyobb számokat, ezért a külföld természetszerűleg bővöben van a fontnak, míg az Egyesült Államok kiviteli fölöslege következtében a külföld dollárkészletei csekélyek.

Crowther tehát a dollár veszedelmétől való megszabadulásra nem tud más utat ajánlani, mint hogy Amerika mondjon le természetesen érdekeiről, csak azért, hogy ezzel Nagybritannia gondjain enyhítsen.

Mint az angol kivitel korlátozását előíró angol-amerikai egyezmény mutatja, Amerikában ez az érvelés aligha találhat meghallgatásra. (MN.)

ARBITRÁZS - BIZOTTSÁGOK FIZETÉSMEG-ALAPÍTÓ KATÁSZOROK. A munkaügyi miniszterium törvénytervezetét készített, amelynek értelmében a munkaügyi felügyelőségek mellett működő arbitrázs-bizottságoknak módjukban áll azoknak az alkalmazottakkal legkisebb fizetést, illetve munkakörü megállapítani, akiknek illetménye az 1941 október 1-én és fizetésrögzítésről intézkedő rendelet-törvény életbeléptetésekor rendezés alatt állott.

Járművek rekvirálásának új rendje. A közellátási államtitkárság határozatilag szabályozta a járművek rekvirálásának rendjét. A rendelkezés kimondja, hogy a rekvirálást jegyzőkönyvi úton hozzák az érdekelt fél tudomására, aki tartozik a járművet jó állapotban megőrizni. Az ellenértéket előre és készpénzben fizetik az államtitkárság által megállapított árfolyamon. A rekvirálási rendeletet a megyei prefekturák és rendőrkveszturák utján kézbesítik ki. A kihágókat a gazdasági szabotázsról szóló törvény alapján megbüntetik.

Növekedett a külföldi fémipari cikkek behozatala. Az ország szeptemberi havi fémipari termelése csekély eltéréssel ugyanaz maradt, mint a múlt év szeptemberében volt. A külföldi behozatal ezzel szemben pontosan kétszázszor haladta meg az 1940. év kilencedik hónapjának importját. A fémipari termelés után fizetett fogyasztási adó tavaly szeptemberben 19 millió 360 ezer 371 lejt tett ki, míg ebben az évben elérte a 19 millió 776 ezer 511 lejt. Az importált fémipari cikkek után az adó a tavalyi 4 millió 426 ezer 458 lejhez képest az idén szeptemberben 11 millió 300 ezer 243 lejre emelkedett.

Átvette hivatalát Marinescu nemzetgazdasági miniszter. Marinescu Ion nemzetgazdasági miniszter visszatért külföldi utjáról és ezzel egyidejűleg Stoescu tábornok pénzügyminiszter ideiglenes nemzetgazdasági miniszteri megbízatása megszűnt.

Szigoru ellenőrzés a kereskedelmi- és paraszthalmoknál. A pénzügyminiszterium utasította az alárendelt szerveket annak ellenőrzésére, vajjon a kereskedelmi- és paraszthalmok nem örölnék-e bejelentetlen gabonát, a megengedettnél többféle lisztet, továbbá, hogy vajjon csupán a falusiak saját szükségletére végeznek-e őrleést, amivel kihágást követnek el a közellátási államtitkárság rendelkezéseivel szemben.

Szivardohány kivételével Európa minden dohányművel el tudja magát látni. Az európai szárazföld nemesek a világ legnagyobb dohányfogyasztói, hanem egyuttal a világ legnagyobb dohányművelői közé tartozik. Ha a tengelyhatalmakkal legújabbban szoros gazdasági kapcsolatba lépett Törökországot is Európához számítjuk, szárazföldi cigarettadohány-szükségletét nemesek saját erejéből tudja fedezni, hanem normális időkben exportálni is tud. Ami a szivar-dohányt illeti, Európa eddig természetesen amerikai és hollandindiai behozatalra volt utalva. Kontinensünk keleti dohánycikkből 175.000 tonnát termel. A szivar- és pipadohánytermelés terén évi 30.000 tonna dohányművelésével Németország áll az első helyen. Európa egész dohányművelése körülbelül 300.000 tonnára tehető. (MN.)

Emelkedik a zsirószóda fogyasztása. Annak ellenére, hogy a szappangyártáshoz szükséges zsiróadékok beszerzése nehezesegekkel történe, a szeptember hónap zsirószóda fogyasztása 364.815 kilogramot tett ki, ami 270.193 kilogrammal haladja túl a múlt év azonos hónapjának fogyasztását. Az ezen a címen befolyt fogyasztási adó az idén szeptemberben 1 millió 784.625 lei volt, míg tavaly ez az összeg nem volt több 974.031 leinél.

Megállapították a hó- és sárcipők legmagasabb nagybani árat. A közellátási államtitkárságnak a hivatalos lapban megjelent rendelete legmagasabb nagybani árat állapított meg a „Bata”, „Wimpasing” és „Nokia” sár- és hócipőkre, valamint a hócsizmákra. Az árak 495 és 1495 lei között váltakoznak. Az árakhoz a kiskereskedők hozzászámíthatják az egyszázalékos számlabélyeget, a négy százalékos nemzetvédelmi illetéket, a vasuti szállítási költségeit, valamint bizonyos esetekben huszonöt százalékos hasznot.

A spekuláció fellegvárának hanyatlása. Míg az Egyesült Államok gazdasági életét a fegyverkezés erősen fellendítette, a newyorki részvénytőzsde a példátlan üzlettelenség állapotában tengődik. A spekuláció fellegvárának hanyatlása már a világgazdasági válság beköszöntésével megkezdődött. A gazdasági helyzet lassu javulásával kezdetben úgy látszott, hogy a hét szük esztendő kora a Wallstreet számára is elmúlt, a tőzsdéi élet meglevenedése azonban nem tartott sokáig. 1938-ban a forgalom ismét mélypontra zuhant, a háború kitörésével pedig nem utolsó sorban azért, mivel a régebben mozgalmas tevékenységet kifejtett külföldi spekuláció mindinkább visszavonult, lassankint szinte egészen megszűnt. 1929 óta a tőzsdéi forgalom nem kevesebb mint 90 százalékkal csökkent és ezzel olyan mélypontra ért el, amilyenre a Wallstreet történetében a világháború óta nem volt példa. A Wallstreet üzlettelensége természetesen a tőzsdéi ügyintézők kereseti lehetőségeit is érzékenyen érinti. A tőzsdetanács jelentése szerint a tőzsdetagok az év első felében csupán 1.4 millió dollár nyereséget könyvelhettek el, ugyhogy nagyobb részük veszteséget dolgozott. Ennek a helyzetnek természetes következménye, hogy a tőzsdéhelvek ára 1929 óta 625 900 dollárról 22.000 dollárra zuhant.

Határidő napló

NOVEMBER 20:

A különféle jogi ügyletek és egyezségek után esedékes elmaradt négy százalékos nemzetvédelmi illeték utólagos bírság nélküli kifizetésének utolsó napja.

NOVEMBER 25:

Bérlet gépjárművek tulajdonosai és birlalói eddig a napig tesznek jelentést a közellátási államtitkárságnak.

NOVEMBER 26:

Új és meghosszabbított lakbérleti szerződések illetéktetésének határideje. Az illeték befizetésének elmulasztása az összeg háromszorosának megfelelő bírságot von maga után.

NOVEMBER 30:

A tízenhat kilogramnál súlyosabb nyers marhabőröknek a bőrközpont (ORAP) történő beszállítása.

Vasutasoknak és vasuti nyugdíjasoknak kiadott kedvezményes tüzfű szállítási bérletük érvényüket veszítik.

Falusi birtokok és beépített telkek jövedelmi adó-vallomásának benyújtása lejár.

Számlákra és kimutatásokra (borderou) használt április elseje óta forgalomból kivont repülőbélyegek utólagos becsérésének utolsó napja.

50 és 100 lejes ércpénz forgalmi értéke lejár. Ettől a naptól december 31-ig kincstári tartozás fizetésére elfogadják az érméket.

Gabonatermelőknek a bevetett területekre és a saját szükségletre vonatkozó nyilatkozat beadásának határideje.

Az idei és előző évek tengeritermelésének, valamint a kukoricalisztnek a termelők részéről történő bejelentése.

LÁTOGASSA A

PHOEBUS S. A.

NAGYBAN

cég üzleteit. Dus választék villamosági cikkekben, villamos háztartási készülékekben, rádióanyagban, izzólámpákban, esillárokbán.

KICSINYEN

TELEFON 33-29

TELEFON 13-32

Központ: IV., Str. P. C. Brăţanu 28

Fiók: I., Bul. Regele Ferdinand 1-

SPORTTESEMÉNYEK

Nem a rendszer, hanem a lendületes játék hozta a magyar válogatott zürichi sikerét

A magyar labdarúgásban már hosszú idő óta szenvedélyes rendszer-vita folyik, amely már régen letért a tárgyilagos kritika útjáról és a személyeskedésekre térve már-már teljes elfajulással fenyeget.

— Mi is ez a rendszer-vita? — kérdezhetik joggal sokan, akik csak távolról figyelik és hallják ezt a kifejezést. Hiszen rég nem volt ilyesmi és mégis jól futballoztak a magyar csapatok. A rendszert követő magyar sportlapok erre azzal válaszoltak, hogy haladni kell a korrall — korszerűsíteni kell a labdarúgást és erre az egyedüli helyes mód a biztonsági háromhátvédés kullancsos WM-rendszer. Ezt a rendszert azután, amelynek bevezetéséért sikra szálltak, most közvéleményirányító hatalmuk teljes súlyával, tüzzel-vassal keresztül is akarják vinni. Ebben a rendszerharcban azonban egyedül állnak, mert a napilapok szinte kivétel nélkül állást foglaltak a rendszernek ilyen erőszakos és az eddigi tapasztalatok alapján, károsnak bizonyult bevezetése ellen. Nem sok sikerrel ugyan, mert az egyesületi vezetők, edzők, játékosok egyformán tartanak attól, hogy a legjobban esetben agyonhallgatják őket ezek a szaklapok, amelyek példányszámuknál fogva úgy érzik, hogy a magyar sport fölé nőttek.

Nézzük miben is áll ez a WM-rendszer, amely amny port ver fel, hogy a külföldi, többek között a német szaklapok is foglalkozik vele és a magyar labdarúgás eddigi nemzetközi sikertelenségeit ennek tulajdonítja.

A WM-rendszerben főleg a háttvédek és középfedezet felállításának módja változik meg. A két háttvéd az ismert munkabeosztástól eltérően a velük szemben álló szélsőket fogják, míg a harmadik háttvédnek hátravont középfedezet feladata, hogy kullancsként ragadjon az ellenfél előretolt középcsatáran. Ezáltal az ellenfél három előretolt csatára fedezve van és ez így elméletben nagyon biztonságosnak is látszik. Csak hogy más az elmélet és más a gyakorlat. Mert két eshetőség van. Vagy betartják az őrzésre kirendelt játékosok a feladatukat, mely esetben szinte játékon kívül kerülnek, vagy nem tartják be, amely esetben megtörténhetik, hogy senki sem figyel az előretolt csatárokat.

De tekintünk mindentől el és tegyük fel, hogy találunk három ilyen „ideális” védőjátékost, akik haj-

landók kevesebbet futballozni azért, hogy a szélsők, vagy a középcsatár mellett sétáljanak fel és alá, de — itt vannak még az összekötők, akikre a WM-rendszer szerint a szélső fedezeteknek kell vigyázniuk. Ha a csapat azonban támadásban van, a szélső fedezetek természetesen saját támadásukban folynak bele, mert ez is a WM-rendszer előírása, hogy a régi rendszer támadó középfedezete helyett itt két támadó szélső fedezet van. Tehát ha a csapat támad és az ellenfél hirtelen az összekötője fély felszabadít, ez sok esetben szabadon állhat és máris négy csatár áll három védőjátékoskal szemben, amit nem lehet biztonságosnak mondani. De oldalakat lehetne megtölteni az ellenféllel, mint ahogy a rendszer melletti érveket is hasonló tömegben lehet felvonultatni. Ha azonban egymás mellé állítjuk, mondjuk az olasz nemzeti bajnokság eredményeit a magyar eredményekkel, akkor látjuk, hogy míg az olaszoknál tulnyomó részben 1:0, 1:1, 2:1, minimális eredmények adódnak, addig a magyaroknál nem ritka a 3:2, 7:5, 6:4 és más ilyen vízi-labda eredmény. Így azt is láthatjuk, hogy az olaszok, bár nem beszélnek biztonsági rendszerről, mégis biztosabban állnak védelem dolgában.

Ennyit a rendszerekről és most térjünk a zürichi mérkőzésre, amelyen úgy látszik, hogy a jó formában lévő és sok fiatal játékoskal felfrissített magyar csapat megelégedett arról, hogy milyen rendszerben álltak fel és csak játszottak-játszottak, igazi lendülettel. Náluk nem volt elvesztett labda, nem törődtek azzal, hogy például Aebyt Olajkárnak kell fognia, vagy Monnardot Szücsnek, mert a mérkőzésnek számos jelene volt, amelyben éppen Olajkár a svájci csatársor csaknem valamennyi tagjával szembe került és szerelt-szerelt, nem törődve azzal, hogy egyik, vagy másik ellenfél nem tartozik az előírt szerepköréhez. És így volt ez a többi játékosal is. Szücs például amellet, hogy a védelemben is sokat dolgozott régi középfedezethént, a támadásokból is kivette a részét, pedig Szücsről a rendszerpárt azt tartja, hogy kitűnő kullancs.

Mindebből levonható a tanulság, hogy nem rendszer kell, hanem jó játékosokból álló lelkes csapat, amely tud szívvel-lélekkel küzdeni. mert a labdarúgás olyan játék, amit nem lehet egy ilyen szikre szabott

rendszerbe kényszeríteni. És éppen ez a szép a labdarúgásban. A váratlan megoldások azok, amelyek vonzóvá teszik ezt a játékot. Jó játékosokból álló csapatok jó mérkőzéseket játszhatnak, ha kellő erőnlétben vannak, kedvvel játszanak és tudnak küzdeni is. A rendszervita pedig csak a kivülálló szórakoztatására van, mert ha a csapat kedvvel játszik, ugyanis megelégedik az ilyen rendszerről, magával ragadja a lendületet, mint ahogyan ez a magyar csapat zürichi mérkőzésén is megtörtént.

További kerületi bajnoki eredmények és a fimisoarai bajnokság állása

A tegnap között fimisoarai eredményeken kívül a kerületi bajnokság során vidéken még a következő eredmények voltak:

CS BOCSA—VULTURII 0:0

A Bocsa-Montanan lejátszott mérkőzés szép játékot és igazságos döntetlen eredményt hozott. A két csapat összeállításai az volt:

CS Bocsa: Bezdun — Cioban, Florut — Loga, Iovanovici, Braunn — Bardac, Perian, Cisanos, Kilianovics, Ulvöcky.

Vulturii: Kupeso — Dienes, Gutu — Remung, Schuszier, Cserhádi — Herzeg, Reghis, Csala, Sauer, Györgyösi.

PÁTELE—SSAM 4:0 (3:0)

A Pátia igen jó játékkal győzött Bocsa—Romanán Góllövők: Menyhesz (2), Kovács és Reich. A csapatösszeállítások:

Pátia: Juhász — Maurer, István — Ditrlich, Szekeres, Csengeri — Menyhesz, Moran, Kovács, Reich, Podor. SSAM: Sandu — Arnold, Grieger — Popovici, Kiefer, Mihulás — Goka, Aufsatz, Bodnar, Pavel, Florel.

UDR II—METALOSPORT 3:1 (2:1)

Ferdinandon küzdött a két csapat és a játék az első csapatbeli játékosokkal tüzdelt reggitali együttes biztos győzelmét hozta.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

Progresul	8	5	2	1	19	8	12
UDR	6	5	0	1	21	8	10
Vulturii	7	3	2	2	20	13	8
Pátia	7	3	2	2	15	12	8
Banatul	7	2	3	2	11	23	7
Chinezul-CAMT	4	3	0	1	8	5	6
CS Bocsa	5	2	2	1	12	10	6
Ancora	7	1	3	3	6	12	5
Metalosport	4	2	0	2	13	7	4
Juventus	8	1	1	6	9	22	3
SSAM	5	1	1	3	8	11	3
CFR	6	0	2	4	4	14	2

A VÖRÖS POKOL

rolj reurov.cs Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

31

Mikor újra behívott, már nem volt rajta a parasztleány ruhája, amelyet eddig viselt, hanem csinos városi kisasszony állott előttem.

— Itt van Olga Nikodémovna, — mondotta mosolyogva.

— Olyan igaz, hogy te vagy Olga Nikodémovna, — feleltem, — mint ahogy én Alexej Nikolájevics Juránin vagyok.

Mindketten nevtünk.

Mégis furcsának tetszett, hogy Pjotr Fedorovics Tobeljev és Anna Grigorovna Zinovjev alnéven álljon szemben egymással.

A halottaiból feltámadt és szerencsésen újból életre kelt menyasszonyomat elvittem Moszkvába és megint a Volgov házaspárnál helyeztem el, ahol már Anna Grigorovna Zinovjev korábban lakott. A Volgov házaspárt kértem, hogy ezentul új nevén szólítsák és magam is ügyeltem, hogy ne tévesszem el a nevet.

Most már nem akartam többet várni a házasságkötéssel.

Jelentkeztünk az illető szovjethatóságnál, ahol felvettük adatainkat és kijelentettük, hogy férj és feleség vagyunk. Egyuttal lakást is kijelölték a számunkra.

Ezzel azonban nem értük be. Mindketten hü gyermeke vagyunk az egyháznak és elhatároztuk, hogy Isten törvényei szerint is megkötjük a házasságot.

Megkértük a Volgov házaspárt, hogy esküvőnket a lakásukon tarthassuk meg és hogy egyben tanúink is legyenek. Matjev Mihajlovics és Marija Dimitrijevna ebbe készségesen beleegyeztek.

Az előre kitűzött időre megjelent Volgovéknál a lelkész, Goremikin is, aki szívesen vállalkozott arra, hogy frigyünket megáldja.

A szertartás idejére megelégedtünk álneveinkről. En Pjotr Fedorovics Tobeljev voltam megint, a menyasszonyom pedig Anna Grigorovna Zinovjev. Valódi keresztneveinken szólított minket a lelkész, amikor feltette a kérdést, hogy szeretjük-e egymást és igazi keresztneveinket használta, amikor ezeket rebegte:

— Pjotr Fedorovics és Anna Grigorovna én az Atya, Isten és Szentlelek harmas személyű egy és egyetlen Isten nevében térnek és feleségnek jelentek ki benneteket és megajdóm házasságokat. Karpótlásul eddigi temérdek szenvedestekért adjon nekem az ég zavartalan boldogságot. Ha tudja, hogy a mindennapi népnéket megvilágítsa meg a kommunizmus ostaravai és poklavai! Ha dolgozok után jartok-keitek, akkor mindenütt latnatatok és ezemeitek azt a sok rombolást, amelyet a kommunisták a társadalomnak és az egyháznak okoztak és okoznak, láthatjátok és érezneitek azokat a szenvedéseket, amelyeket az emberek millióinak az aránylag maroknyi kommunisták terrorjától kell eltűrniük. De ha lakastok negy fala között vagytok, akkor feleséjétek el a külvilág kinjait és csak magatoknak, csak boldogságtoknak eljetelek. És ha reggel és este imádkoztok Istenhez, ne feledjétek külön könyörgést küldeni hozzá Oroszország feltámadásáért! Amen!

Megnatottan hallgattuk a pap szavait és könyveink ráhullottak a feszületre, amelyet a jó Goremikin atya megcsokolásra felénk nyújtott.

A boldogság napjai, hetei és hónapjai köszöntöttek ránk.

A megboldogult Olga Nikodémovna Gripon, akinek nevét Anna Grigorovna Zinovjev felvette, kézimunkatanítónő volt. Szerencse, hogy kicsi feleségem kiválóan értett a kézimunkához és így nem volt nehéz az elhalt leány nevével annak foglalkozását is átvenni. Minthogy a szovjetkormány törvényei értelmében nemcsak a férjnek, hanem az asszonynak is dolgoznia kell, állást kérttem a feleségem részére és hamarosan meg is jött az egyik népiskolába való kinevezése.

Reggelente együtt távoztunk el hazulról a reggel után, amelyet Anna Grigorovna készített el. Délben az egyik nyilvános étteremben találkoztunk, aztán együtt mentünk haza. Engem a foglalkozásom délután is igénybe vett, de a feleségem odahaza maradt. Nem unto magát, mert mindig talált a maga

számára valami munkát. Szeretettel diszította a lakásunkat kézimunkáival.

Azt az időt, amikor mindketten szabadok voltunk, odahaza töltöttük. Nem kíváncsi voltunk sehová és valóban megsziveltük a pap szavait, hogy feledkezzünk meg a külvilágról és csak boldogságunknak és egymásnak éljünk. Ha nem éreztük volna kötelességünknek, hogy olykor ellátogassunk a Volgov házaspárhoz, Osztroj államtanácsosékhöz és néhány más hozzánk hasonlóan gonfolkozó családdhoz, akkor legszívesebben megszakítottuk volna az érintkezést az egész világgal.

Nagyon, de nagyon boldogok voltunk.

— Olga szeretlek, — mondtam napjában százszor is a feleségemnek.

— Alexej, én is szeretlek, — felelte ugyanannyiszor is az én édes kis feleségem.

Felvett neveinket ugyanis akkor is használtuk, amikor magunkban voltunk. Így akartuk elkerülni azt, nehogy esetleg egyszer mások előtt elszóljuk magunkat és igazi keresztneveinket használjuk. Avatatlank előtt ugyanis ezzel könnyen előlhattuk volna magunkat, amikről baj származhatott volna.

23. Melyik az igazi diktátor?

Mi sokkal többet voltunk a birodalom területén, mint a kommunisták. Többségünk azonban nem használt semmit, mert a hatalom a kommunisták kezében volt. A szovjetkormány csak úgy tudta magát hatalmon tartani, hogy valamennyi szerve, de leginkább a cseka véreskezű legénysége által hallatlan és szinte elképzelhetetlen terrort fejtett ki. Ez a terror, miként az eddigi ebesszéleimből is kitűnik, féktelenül erős volt már a kommunizmus kitörésének pillanatában és bárha az évek multak, a terror erőssége mégsem csökkent. Ezzel együtt multán is, mint eleinte, zsufoltak voltak a cseka börtönei és a halálos ítéletek éppen olyan sürin hangzottak el, miként eleinte. Nem mult el nap kivégzések nélkül. A fehér gondolkodású tömegek, bárha, mint mondom, többségben voltak, mukanni sem mertek és fogukat összeszorítva kellett tűrniök és szenvedniök és látniök, hogy az ország hogyan pusztul és hogyan megy mindjobban tönkre, a külföld előtti tekintélye pedig hogyan csorbul és enyészik.

Igy aztán érthető, hogy egyre türelmetlenebbül vártuk a szovjetelek megbuktatását. (Folytatjuk)

Rádió

SZERDA, NOVEMBER 19

București: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.00 Zenekari hangverseny. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14.00 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.00 Hírek. 18.05 Jazz-zene. 19.15 Zongorajáték. 19.35 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.00 Rádióhíradó. 20.15

Ének. 20.40 Előadás. 21.00 Németország órája. 22.20 Hanglemezek. 23.00 Hanglemezek.

Rádió Moldova: 13.00 Tarka zene. 13.20 Hírek. 14.00 Hírek. 14.20 Könnyű zene. 18.30 Zene. 19.10 Könnyű zene. 19.40 Szimfonikus zene. 20.30 Hírek. 20.40 Könnyű zene. 22.00 Hírek. 22.20 Könnyű zene.

Rövidhullámú román adó. 21.35 Olasz nyelvű hírek. 21.45 Hanglemezek. 22.00 Német nyelvű adás, hanglemezek. 22.20 Olasz nyelvű hírek, hanglemezek. 22.40 Francia nyelvű adás. 22.50 Angol nyelvű adás. 23.00 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7.00 Hírek utána hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.20 és 10.45 Előadások. 12.10 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.30 A rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Táncczene. 16.15 Dikféltóra. 16.45 Hírek. 17.15 Fuvószenekar hangversenye. 17.50 Előadás. 18.20 Katonaműsor. 19.00 Hírek. 19.20 Szindarab előadása. 20.20 Közvetítés az Operaház műsorából. 21.40 Hírek. 22.10 Melles Béla zenekarának hangversenye. 23.00 Idegen nyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24.00 Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

4 lakás

Vaszertergályost felveszünk. Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2728)

Fényképészt — retusórt — nőt, keres, perfect tudással, bucurestii „Polyfoto” Str. Edgar Quinet 9, azonnali belépésre. Jó fizetés biztosítva. (2731)

Jó házból való kifutóleány fizetéssel felvétetik. Szgál, Str. Eminescu 13. Arad. (4373)

Önálló villanszerelő, aki belső szereléshez és motorokhoz ért, állandó munkára felvétetik. „Teba” Textilművek, Strada Samuil-Micu, Timisoara. (2751)

Műszerész-tanonok felvétetnek. Középiskolával. Móczár-írógépes, Timisoara I., Bratianu-tér 3. szám. Telefon: 28-69. sz. (3223)

„Pietas” Öngyelző Egyesületnek szüksége van egy nő tisztviselőre. Jelentkezni délután 4—6 között. Bulev. Regina Maria 21. Timisoara. (2760)

Keresek biciklivel rendelkező kifutót. Timisoara I., Bulev. Regina Maria 17. sz. (5050)

Mindenes gyermekszertő szobalányt keresek szakácsnő mellé, jelentkezni csütörtök délután. Arad. Buiv. Carol 7. sz., I. emelet, jobbra. (4379)

Jól főző bejárónőt jó bizonyítványokkal felveszek. Arad, Str. Gojdu 19., első kapu, II. emelet, apart. 18. (4384)

Szobaleányt bizonyítvánnyal felveszek. Arad, Str. Iosif Vulcan 3. (4393)

Románul, magyarul és németül beszélő okleveles gyógyszerészt keresek állandó alkalmazásra. Voith-gyógytár, Brasov. Str. Gen. T. Moocu 53. (3226)

Kifutót keresek. A. Vinke, mecanic. Timisoara I., Str. Paul Chinezul 6. szám. (2766)

Állást keres

Mesterkönyvvel rendelkező varrónő, etnikai román, állást keres. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4389)

Mindenféle himzést, horgolást, filékvarrást vállalok. Átvesszem minden csütörtökön 3—6 óra között Aradon, Str. Eminescu 2. szám alatt, 4. lakás. (4389)

Lakás

Elegán ar butorozott szobát, esetleg üres lakást keresek Belvárosban, vagy ehhez közel gyárvárosi részben. Cimeket „Elérans” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (7000)

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Timisoara II., Splaiul Mircea cel Mare 4. (2765)

December 1-re vagy 15-re keresek modern butorozott, különbejáratu szobát, fürdőszobával Nem zónában. Cimeket „Fiatal házaspár” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (6745)

Nagyon szép utcai szoba, elegánsan butorozva, fürdőszobahasználattal esetleg kószttal vagy konyhával kiadó. Timisoara II., Str. Odobescu 25. (5060)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószobát, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Percellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4200)

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, ottomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3197)

Tisztítórongyot veszek. Mecher, Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. (2725)

Alkalmi vétel. Egy gömbölyű 1¹⁰ méter magas prima vaskályha eladó. Biró, Timisoara II., Piata Coronini 2. I. 6. (2752)

Jóhangu zongora 9000 leiert eladó Arad, Str. Timpa 5. (3464)

Villanymotor, 110 voltos, 0.8 PH, megvételre kerestetik. Ajánlatokat Móczár-írógépes, Timisoara I., Bratianu-tér 3. sz. telefon: 28-69. (3222)

Írógépeket, számológépeket használtat vesz, elad Móczár-írógépes. Timisoara I., telefon: 28-69. (3224)

Eladó 80 drb. 40—50 kilós mangalicasertés (eltott, miskarolt). Kovalcsik Imre, Vanatori. Legközelebbi állomás, Glad, jud. Bihor. (4377)

Diófurniros hármás vagy kombinált szekrény és négy drb. párnázott szék megvételre kerestetik. Cimeket „Különleges” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (6840)

Női fodrászüzlethez keresek villanyvizelegetit, 15—25 literest és egy drb. hajszárítót, 110 voltost. Ugyanott egy borbélysegéd és inasleány felvétetik. Ney Károly, Timisoara II., Str. Negruzzi 13. szám. (2757)

Jó állapotban levő szép kombinált szoba eladó. Megtekinthető délután 3—5 között. Cim a timisoarai kiadóban. (2764)

Butor eladó, félháló, fehér lányszobának is megfelel, garantált tiszta. Timisoara III., Bulev. Carol 11. Ajtó 9. (2758)

Modern ebédlőt veszek. Ajánlatot „Fenom” jelige alatt a timisoarai kiadóba kérek. (2759)

Két koca 22 malaoccal, angol faj, eladó. Timisoara, Str. Cernauti 27. szám; Szabó (5090)

Két keveset használt férfiöltöny eladó. Str. Seminarului 4. Arad. (4388)

Rádió Horniphon, 4+1 lámpás, eladó. Timisoara-Fratelia, IX-ik utca 28. szám. (2762)

Két darab kövér dísznő eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (4381)

Olom- és cementeső eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4380)

Ehrbar-zongora és egy fehér gyermekágy matracpal eladó. Arad, Str. Gh. Ionescu 18. Ap. 2. (4398)

Színházi életet és Tolnait veszek. Central-papirüzlet. Arad, Str. Matianu 14. (4387)

Jóforgalmu vendéglő, versenytekepályával, kiadó vagy eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4389)

Vassodrony ágymatrac eladó. Féregmentes. Arad, Str. Marasesti 59. szám, I. em. 4. (4385)

Keresek egy pár férfikaucukuszmat, vennék egy szmirnaszőnyeget 4.5x4 m. nagyságban. Autóbox. Arad, Str. Muresanu 5. szám. (4391)

Varrógépet veszek és javítok, Sambura. Arad, Calea Banatului 12. (4394)

Sürgösen keresek női kabátot, feketét, vagy sötétkék színben, erősebb alakra. Márton, köszörüs. Timisoara I., Str. Ungureanu 2. (6400)

Üzletberendezés és egy gyermekágy eladó. Timisoara IV., Str. Fröbl 45. Apart. 34. szám. (6040)

Faiskolai termék, bizalmi cikk! Scharff Gyula dr. faiskolája Raut, jud. Timis-Torontal, a legjobb referenciákkal rendelkezik, kívánságra ártiszteket küld. helyszínre és házhoz szállít. (2712)

Szép akar lenni?

Használjon KULMF-tőe lilomejkrémet, lilom-tejszappant és lilompuvert, három színben. Kapható kizárólag a

Város
gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Különlék

Natschereket belon es kosarozást olcsón vállal egy vak. Timisoara II., Str. Delavranca 28. (6530)

A párisi grafológusnő megmond Önnek mindent, ami Önt érdekli. Timisoara II., Str. I. Klein 29. (2531)

Élőtollakat irodagépeket szakszerűen javít Móczár L. szakmüszerezés, Bratianu-tér 3. Timisoara, telefon: 28-69. sz. (3225)

Csütörtökön utazunk Bucurestibe, elindulunk garancia mellett mindenféle megízásokat. „Central” iroda Timisoara I., Str. V. Alexandri 4. (2763)

PÁLYAZAT TANÍTÓI ÁLLASRA.

A fibisi római katolikus magyar iskolaszék pályázatot hirdet egy tanerős osztatlan iskolához. Okleveles tanítók vagy tanítónők pályázatukat Parohia Róm. Cat. Masloc, Timis-Torontal címre november hó 30-ig küldjék be. Tanítói fizetés az állami táblázat szerint.

Élvesztett egy 4—5 hónapos fokszí, fekete-fehér foltokkal. Megtalálójára illő jutalom ellenében értesítse Arad 14-65. sz. telefon, vagy juttassa el Str. A. Muresanu 9. szám alá. (4396/a)

Élvesztett Simoncsics Zsigmond névre szóló személyazonossági igazolvány. Beszültes megtalálój 500 lei jutalomban részesül. Arad, Str. Deseanu 10. (4397)

Világos nagy száraz helyiség, bármilyen célra alkalmas, kiadó. Arad, Str. Ioan Calvin 24. (4382)

Jómeneteli vendéglő kiadó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4383)

Pénzes társ kerestetik rentábilis vállalatba. Esetleg eladó. Record, Timisoara I., Str. Ungureanu 14. Bővebbet 11—1 között. (6045)

Keresztény kalapszalonn, jól bevezetett, forgalmas helyen, nagy helyiségekkel iparost, kereskedőtársat, vagy albérlőt, keres textiláru, női divatcikk, női szabóság bevezetésére. Cim a timisoarai kiadóban. (2761)

Minden információt kibíró egyén tökével, közreműködéssel társulna üzletbe, vagy kisebb iparvállalatba. Ajánlatokat „Rentabilis vállalkozás” jellegre Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. kérek. (4378)

NATSCHER-ügynökség, Arad,
Bulevard Carol 17 (volt 46)

Telefon: 16-95.

ARAK EZREKBEK!

5500: Országut mentén 103 kat. hold I-a szántó, épülettel. — 5000: bérház kettős telekkel, cca. 600.000 bto. hozam. — 4000: parcellázható 17 k. h. beltelek, 6-sz. lakással. — 3200: Timismegyében 85 k. h. szántó tanyával, ut mellett. — 3000: sarokház cca. 180 ezer hozam. — 1800: színházhoz közel üzletház 3 bérleménnyel. — 1500: kétlakásos modern villa. — 1500: kertés ház, 4 középnagy lakással. — 1100: 2x3 sz. fürdősz-val, raktár, kert. — 1000: aradmegyei 19 k. h. I-a szántó tanyával. — 900: külv. emeletes villa, nagy gyüm. — 750: 2-szobás modern villa. — 600: külv. 5-szobás, nagy kertés. — 550: belv. 3-szobás. — 530: aradmegyei 8 k. h. szántó, épülettel. — 450: új 2-szobás. — 400: 2-szobás, kertés. — 290: II. ker-ben 4 lakás. — 240: u. o. 2 lakás, kert. — 230: perneval 2 lakásos, nagy gyümölcsös. — 190: gradistei 3-sz. sarokház nagy kert. — 180: III. ker-ben 3 lakás. — 150: muresparti telek a Gloria táján.

HIRDESSZEN

a DÉLI HIRLAPBAN!

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.